

Világosság

A Romániai Magyar Népi Szövetség napilapja

KOLOZSVAR 1950. december 21. esütörtök. A R A 4 L E J VII. ÉVFOLYAM. 295. SZÁM.

Öt éves tervünk – a nagyszerű megvalósítások terve

Amióta a dicsőséges Szovjet Hadsereg felszabadította országunkat és a dolgozó nép saját kezébe vette sorsa irányítását, egymásután vivjük ki történelmi jelentőségű győzelmeinket egy új, szabad és napfényes élet megteremtéséért. E nagyszerű vívmányaink közé sorolhatjuk a napokban nyilvánosságra hozott öt éves tervünket is, amely új korszakot nyit meg Népköztársaságunk életében.

A szocialista munka diadalának ünnepe volt december 15-e, amikor a Nagy Nemzetgyűlés megszavazta a Román Népköztársaság nemzetgazdasága fejlesztésének első öt éves tervét. Első öt éves tervünkre gondolt ezen a napon hazánk minden dolgozója. Arra a nagyszerű tervre, amely a Román Munkáspárt és kormányunk következetes politikája nyomán jött létre és amely hatalmas tervterveket nyit meg dolgozó népünk fejlődésének útján. Az öt éves terv új élet utját tárja fel előttünk, bátran tekinthetünk a jövőbe. Az elkövetkezendő években országunk hatalmas munkateleppé válik, ahol: új gyárakat, üzemeket, vasutakat, új városnegyedeket, iskolákat, kulturális és egészségügyi központokat építünk. Virágzó nemzetgazdaságot létesítünk, amelynek során városaink és falvaink elindulnak a boldog élet, a szocializmus alapjainak megteremtése felé.

Ez az út, amelyért hazánk dolgozóinak legjobbjai, a kommunisták már az illegitimitásban harcoltak és vállalták a küzdelmet. Ez az a fényes jövő, amelynek elérésére huzdította és vezető a munkásokat és a dolgozó tömegeket a Párt. A határon kívüli és azon belüli ellenségeink hiába kísérelték megakadályozni eddigi munkánkat, a Román Munkáspárt határozottan vezetett bennünket a szocializmus építésének, a fejlődésnek útján.

A két éves terv sikeres teljesítésével megteremtettük a lehetőséget arra, hogy január 1-én átérhessünk első öt éves tervünkre. Eddigi eredményeink elérésében és öt éves tervünk létrehozásában nagyszerű példát állítottunk: a hős szovjet népi példája. A zseniális sztálini gazdaságpolitika volt az utmutatónk, amikor két évvel ezelőtt áttértünk a tervezdalkodás útjára. És tervezdalkodásunk felsőbbrendűsége a kapitalista gazdálkodással szemben már a két éves tervünk folyamán is fényesen beigazolódott. Mig az imperialista elnyomás alatt sínylődő nyugateurópai országokban egész üzemeket és gyárakat állítanak le s ezzel párhuzamosan nő a munkanélküliség száma, nálunk az öt éves terv során 1300 milliárd lejt fordítottunk új gyárak, üzemek, hányák, munkatelepek, új munkáskaszálások, iskolák, kulturális és egészségügyi intézmények létesítésére. S ezzel párhuzamosan fokozottan emelkedik a dolgozók gazdasági és kulturális jóléte. A most következő öt év alatt 80 százalékkal javul hazánk dolgozóinak életszínvona-

la. Addig, míg a nyugateurópai államokban az ipari termelést még mindig nem tudták helyreállítani a háború előtti színvonal-

ra, hazánkban az ipari termelést – ami máris jóval túlhaladta az 1938. évi – az öt éves terv során két és félszeresére emeljük, 1950 évi viszonyítva. A nehéziparunk alapját képező, kohászati iparban az összermelés értéke 243 százalékra emelkedik 1955-ben, a maihoz viszonyítva. Feltárások és új vasérctelepek megnyitása révén a kohászati ipar hazai ércekkel való ellátása nagymértékben kiszélesedik és szükségessé teszi új kohóművek felállítását, a meglévők kibővítését. Öt éves tervünk során öt magaskohót építünk és korszerűsítünk másik kettőt. Acéltermelésünk növelésének becéltetésére pedig több mint öt új Siemens-Martin kemencét állítunk fel és a meglévőket kibővítjük. Gépgyártásunk, amely Népköztársaságunk ipari fejlődésének magvát jelenti, 216 százalékos színvonalat ér el az 1950 évihez viszonyítva.

Az öt éves terv során megvalósítjuk azoknak a feladatoknak jelentős részét amelyekel nagyszabású villamosítási tervünk tűz élénk. 1955-ig felépítjük a „V. I. Lenin” vízerőművet, valamint több más vízi- és hőerőművet, amelyek lehetővé teszik hazánk kétezzer falvainak villamosítását és az aszálysújtotta területek tervszerű megművelését.

A Beszterce folyó partján épülő hatalmas vízgyűjtőmedence vízállal belterjes mezőgazdálkodást folytathatunk Moldova eddig kihasználatlanul hagyott földjén. A villamosítási terv, valamint az ország vízinek szabályozása és a csatornahálózat kiépítése nagymértékben elősegíti a dolgozó parasztságot abban, hogy áttérjen a mezőgazdaság szocialista szervezési formájára: a kollektív gazdaságok, gép- és traktorállomások, valamint az állami gazdaságok megerősödésére, fejlesztésére és azok kiszélesítésére 1951–1955 között az állami beruházási összegnek 10 százalékát fordítjuk.

Öt éves tervünk nagyszerű tervterve mellett kötelezettségöt is ró az ország dolgozóira. Az öt éves terv számadataiban mindenki megtalálja a maga feladatát. A terv hazánk minden egyes dolgozóját csatornába szöli. Mert öt éves tervünk törvény, amelynek végrehajtása mindenki számára kötelező. Hogy feladatunkat sikerrel teljesítsük, tovább kell fokoznunk egyéves terveinkben kifejtett erőfeszítéseinket, tovább kell fejlesztenünk szocialista munkamódszereinket s a szovjet sztálinovisták példájára új lendületet kell adnunk a szocialista munkaversenyeknek.

Új korszakot jelent Népköztársaságunk számára első öt éves tervünk. Sikeres teljesítéséért és tulszárnyalásáért az ország dolgozóinak milliói lendülnek hareba. Mert a dolgozó előtt ebbre szélesebb körben válik tudatossá az, hogy a termelésben elért minden egyes győzelem, öt éves tervünk sikeres végrehajtása, hazánk erejét növeli és ez hozzájárul a békétábor erejének gyarapodásához. A termelési aranyonál sikeresen harcolni, anonyán jelent a békéért, Népköztársaságunk nyugodt és békés szocialista jövőjéért harcolni.

A Nagy Nemzetgyűlés üdvözlő távirat a Sztálin elvtársához

JOSZIF VISSZARIONOVICS SZTALIN ELVTÁRSNAK

MOSZKVA, KREML

Szeretett Joszif Visszarionovics! A Román Népköztársaság nemzetgazdaságának fejlesztéséről szóló első öt éves terv megszavazása alkalmával a RNK Nagy Nemzetgyűlésének IX-ik ülészaka szívélyes üdvözlőt küldi és jó egészséget és hosszú életet kíván Önnek.

Az öt éves terv nagy lépést jelent a szocializmus teljes győzelmé útján hazánkban, ugyanakkor pedig népünk értékes hozzájárulását jelenti a béke erőinek harcához, amelyet a Szovjetunió vezetésével az emberiség ellenségei ellen, az új világháborúra gyújtogató agresszív amerikai és angol imperializmus ellen folytatnak.

Népünk tudja, hogy az öt éves tervre való áttérést az teheti lehetővé, hogy a szovjet állam hadserege felszabadította Romániát és a nagy Szovjetunió határozott támogatást nyújtott nemzetgyűlése elnyeréséhez és biztosításához.

A RNK Irószövetségének ajándéka a Magyar Népköztársaság Irószövetségének

BUDAPEST – (Agerpres.) Beninc Mihail, a Román Népköztársaság Irószövetségének titkára, a Magyar–Román Barátsági Hét ünnepségeire a magyar fővárosban tartózkodó román küldöttség tagja, december 17-én átnyújtotta Devecseri Gábornak, a Magyar Irószövetség titkárnak a RNK Irószövetsége ajándékát: klasszikus és jelenkori magyar írók műveinek román fordítását.

Nagyenyeden és Bánffyahunyadon nagy lelkesedéssel iktatták be a rajoni néptanácsokat

NAGYENYED. — A nagyenyedi kultúrtermet zászlókkal, jelszavakkal, képekkel díszítették fel. A szinpadon vörös poszttal letakart asztal állt. Az enyedi-rajoni néptanácsi képviselőinek beiktatására készültek.

A képviselők csoportosan érkeztek a kultúrterembe. Egyszerű dolgozó emberek. Munkások, kollektív gazdaságok tagjai, katonák és haladó értelmiségiek, de mindannyian egyformán gondolkodnak, egyformán küzdenek a béke megvédéséért.

A képviselők helyet foglaltak a padokon és türelmesen várták a gyűlés megkezdését. Omiga Ioan, a rajoni volt ideiglenes bizottság elnöke nyitotta meg a gyűlést, majd javasolta, hogy válasszanak bizottságot: a gyűlés levelezésére. A képviselők a gyűlésbe Fogarasi

Tibort, a RMP rajoni bizottságának első titkárát, Catea Aurelt, az Asszonynepe községi kollektív gazdaság tagját és Maffei Lujza tanítónőt választották. Miután felolvasták a Nagy Nemzetgyűlés határozatát a néptanácsi képviselők beiktatásával kapcsolatban, a képviselők iratainak átvizsgálásával és a végrehajtóbizottság, valamint a szakbizottság névsorának összeállításával Iepure Dumitru, Ganea Teodort, Jäger Erzsébetet, Soos Józsefet, Serban Vasilet és Negrea Zoját bízták meg. A jelölöbizzottság rövid tanácskozás után összeállította a végrehajtóbizottság névsorát, amely a következőkből áll: Fogarasi Tibor, Jónás Silvia, Omiga Ioan, Krup István, Koros Emanuil, Varga Vasile, Valceanu Miron, Acél Ferenc, Tamás Dénes, Magana Alexandru és Betean

György. A képviselőtapsviharral fogadták a javaslatot és egyhangulag megválasztották a végrehajtóbizottságot, majd az egyes ügyszabályok tagjait.

A végrehajtóbizottság és az ügyszabályok tagjainak megválasztása után Omiga Vasile elvtárs ismertette a néptanácsok feladatait. Beszédében rámutatott arra, hogy a néptanácsi képviselőknek a jövőben még szorosabb kapcsolatot kell teremniük a dolgozókkal és az államhatalom helyi szervei között. Omiga elvtárs beszéde után a képviselők közül Munteanu Augustin, Acél Ferenc, Dragan Stefan, Papp József és többek felszólalásukban arra tettek ígéretet, hogy becsületesen, a dolgozók érdekeinek megfelelően teljesítik a rájuk háruló feladatokat.

A képviselők a gyűlés befejezésekor egy táviratot küldtek az országos békebizottságnak.

A BÁNFFYHUNYADI RAJONI NÉPTANÁCS ÜLÉSE

A bánffyahunyadi rajoni néptanácsot képviselő december 18-án tartották első, megalakuló ülését. A gyűlésen résztvettek a Román Munkáspárt bánffyahunyadi rajoni bizottságának tagjai, valamint a tömegszervezetek képviselői. A gyűlésen résztvett Balogh Sándor elvtárs, a Román Munkáspárt kolozstartományi bizottságának tagja.

Ladaru Vasile, a rajoni volt ideiglenes bizottság elnöke tartott megnyitó beszédet. Miután pár szóban ismertette a gyűlés célját a képviselők a választás eredményeinek felülvizsgálásával Dán Alexandru, Tarcea Danila és Svábi Mária elvtársakat bízták meg. Utána a képviselők megválasztották a végrehajtóbizottságot és a néptanács egyes ügyszabályainak kollektív tagjait.

A néptanácsi képviselők beiktatása után Orbán Ferenc elvtárs a Román Munkáspárt bánffyahunyadi rajoni szervezőinek titkára ismertette a képviselők feladatait. Beszédében hangsúlyozta, hogy a képviselőknek szoros kapcsolatot kell tartaniuk a dolgozókkal. Arra kell törekedniük, hogy a helyi erőforrásokat minél jobban kihasználják és a béke érdekében eslekedjenek hárta mozgósításnak minden dolgozó.

A beszéd után a képviselők közül többek munkavállalás tettek. Így például Bunka Alexandru vállalta, hogy Kendermező községben az iskola építését december 30-ig befejezi. Kozma Ioan 24 kilométer hosszú utszakasz megjavítását vállalta.

ORSZÁGUNK minden tájáról

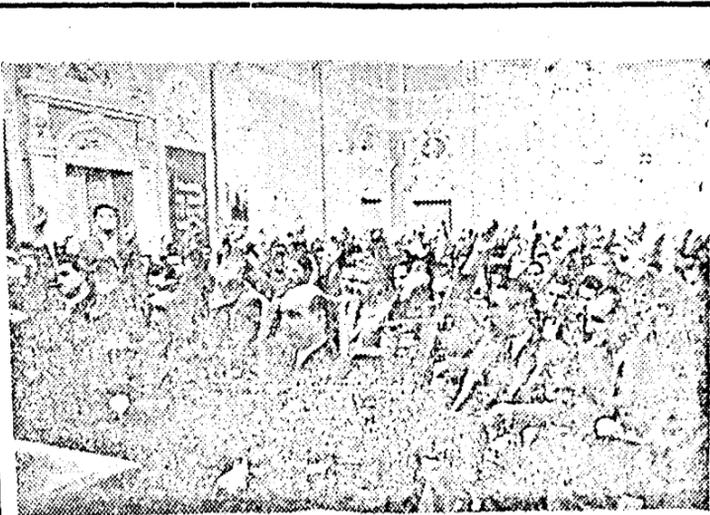
HULLADÉKBÓL VILLANYMOTOR

A hosszufalusi (Sztálin-tartomány) „Electroprecizie” munkásai és technikusai kiszélesítették az anyag-megtakarítási kampányt és felhasználnak, minden selejtet, hulladékot. A hulladékokból sikerült 3 új villanymotort készíteni.

A BILÉDI KOLLEKTIVISTÁK HÓFOGÓ-KERITÉSEKET KÉSZITENEK

A „Március 8” kollektív gazdaság brigádjai a legidősebb munká-

kát végzik. Belinteanu Vasile, Csermák Antal és Vasile Victor kollektivisták hófogó-kerítések készítenek, míg Dávid Péterné, Hammei Sebastina és a többi nőtök a tengeri szarvakat válogatják, fűzik és a fonatot a kerítések vázára erősítik. Az elkészített hófogó-kerítéseket már most elhelyezik a földeken. Így már az első havat felfogják és meleg takarója lesz a buzavetésnek. Temes-tartományban a többi kollektív gazdaságok is követik a bilédi „Március 8” kollektív gazdaság példáját.

Kolozsváron a tartományi néptanács székházában a néptanácsi képviselők megtartották az első rendes ülést. A gyűlésen egyhangulag választották meg a végrehajtóbizottságot.

Óriási lelkesedés jellemezte a helyi szovjetek megválasztását a Szovjetunióban

MOSZKVA. — (Agerpres.) Az első hírek a Távol-Kelet városai és falvaiban lefolyt választásokról már december 17-én hajnalán kezdtek érkezni Moszkvába. A Csukotka-félszigeten levő Dezsnyev-foktól egészen az Amur folyó vidékéig a szavazóhelyiségeket a helyi időszámítás szerint reggel 6 órakor megnyitották. Délig igen sok körzetben a szavazás befejeződött.

A Juzsno Szahalinszkból érkezett hírek szerint, már a hajnali órákban szokatlan lelkesedés uralkodott ennek a távoli városnak az utcáin.

Vladivosztozk finnepi ruhát öltött. A szavazás megkezdése után, alig néhány órával, több-kevesebb szavazó adta le szavazatát. Az Aleuti bálnavadász flotta vezérhajóján berendezett választóhelyiségben valamennyi tengerész, aki nem volt szolgálatban, rövid idő alatt leszávozott.

Nagy hazafias lelkesedés jellemezte a választások megkezdését Habarovszkban. Reggel 6 órára, az előtt a választóhelyiség előtt, amelynek jelöltje a városi szovjetben J. V. Sztálin, nagyszámú szavazó gyűlt össze.

Az éjszaka folyamán a TASS-híregyénkösség moszkvai tudósítója kapcsolatba lépett a keleti Amur vasútvonal mentén lévő Kujbisevka vasútállomással. A vasútállomás 8000 kilométer távolságra fekszik Moszkvától. A Vladivosztoktól Moszkva felé tartó vonat éppen akkor érkezett Kujbisevkába. Az egyik kocsiban szavazóhelyiséget rendeztek be, hogy így lehetőséget adjanak az utasoknak állampolgári kötelességük teljesítésére.

A Jakut-föld felett a nap már felkelt, mielőtt Moszkvában az óra az éjfélt elütötte volna. A rénszarvas tenyésztők, vadászok és halászok a tajga és a tundra legtávolabbi részéből jöttek szavazni. Egész sor szavazóhelyiségben az összes választók már az első két órában leszávoztak.

Csita, Blagoveszenszsk, Irkuck, Krasznojarszsk, Novoszibirszk és más városok szavazói már a hajnali órákban megjelentek a szavazóhelyiségek előtt, hogy megválasszák képviselőiket a helyi szovjetekbe.

A Szovjetunió kormányának jegyzéke az angol kormányhoz Nyugat-Németország újrafegyverzése kérdésében

MOSZKVA. — (Agerpres.) A Szovjetunió külügyminisztere december 15-én a moszkvai angol nagykövetség útján a Szovjetunió kormányának következő jegyzékét küldte el Nagybritannia kormányának:

„A szovjet kormány ez év november 3-i jegyzékében azzal a javaslattal fordult Nagybritannia, Franciaország és az Egyesült Államok kormányához, hogy hívják össze a négy nagyhatalom külügyminisztereinek tanácsát és vizsgálják meg a Németország lefegyverzésére vonatkozó potsdami egyezmény végrehajtásának kérdését.

Ugyanakkor, miután Németország lefegyverzésének kérdése szorosan összefügg az angol-szovjet együttműködési és kölcsönös segélynyújtási szerződéssel, a szovjet kormány szükségesnek tartja felhívni az angol kormány figyelmét a következőkre:

Az utóbbi hónapokban Nagybritannia, Franciaország és az Egyesült Államok kormányai között, — több más ország kormányainak részvételével — tárgyalások folynak Nyugat-Németország és haderőinek bevonásáról, mind a Nyugateurópai Tömbbe, mind pedig az Északatlanti Tömbbe. E tárgyalások támadó jellegével kapcsolatban a Szovjetunió kormányára már kifejezésre juttatta álláspontját. Mint ismeretes, a fentemlített hatalmak külügyminiszterei és helyettes külügyminiszterei valamint hadügyminiszterei és vezérkarj főnökei a célból egész sor értekezletet tartottak.

A rendelkezésre álló adatok lehetővé teszik annak megállapítását, hogy Nagybritannia kormányára már meg is egyezett a többi kormányokkal a nyugatnémetországi német haderő újraelélesztésében, számos hitlerista tábornoknak és tisztnek a hadseregbe való besorolásában, valamint a háborús ipar újraelélesztésére irányuló intézkedésekben, beleértve ebbe a Ruhr-vidék hadiipart is, amely ismételt esetben volt a német militarizmus újraelélesztésének és a német agresszióinak az alapja.

A jelen pillanatban már meg is kezdtek ezen egyezmény részleteinek a megvitátását is. Több más kérdés között megvitatták a nyugatnémetországi hadsereg általános létszáma megállapításának kérdését és a közölt hírekben ismeretes, hogy az Északatlanti Tömb tagállamainak vezérkari főnökei megállapodtak abban, hogy kezdetben a nyugatnémetországi hadsereg az Északatlanti Tömbben résztvevő hatalmak haderői összlétszámának egy ötödét tegye ki, ez pedig lehetővé teszi, hogy a jövőben a nyugatnémetországi hadsereg uralkodó helyzetet foglaljon el a nyugateurópai országok haderőinek körében. Megtárgyalják ugyanakkor a

német hadosztályok és brigádok létszámát, nehéz fegyverzettel való felszerelésüket, beleértve a tankokat is, — valamint a német hadsereg újraelélesztésével kapcsolatos más kérdéseket.

Ugyanakkor ismeretes, hogy olyan emberek, mint Adenauer és Schumacher, már most nyilatkozatban szembeszállnak a Németország lefegyverzésére irányuló potsdami határozatokkal; az Északatlanti Tömb résztvevőivel való jogegyenlőség ürügyével, követelik a nyugatnémetországi hadsereg számára az összes típusú nehéz fegyvereket, a német hadsereg nagyvezérkarának újraelélesztését, a nyugatnémetországi háborús ipar újraelélesztését és háborútanulmányok elvégzését, az említett Adenauer sürgeti az ugynevezett „európai hadsereg” felállítását, kijelentve, hogy „ez megerősítené a nyugati hatalmak pozícióját egy esetleges négyhatalmi értekezleten, amelyben a Szovjetunió is résztvenne.”

Az említett adatok bizonyítják, hogy Nagybritannia kormánya, az említett hatalmak kormányaival együtt közvetlen katonai szövetséget tervez Adenauer nyugatnémetországi kormányával. Nyilvánvaló, hogy ez a helyzet komoly fenyegetést jelent a békére nézve. Ennek az utnak a követése azt jelenti, hogy elfelejtik a közelmult tanulságait, elfelejtik a német militarizmus történetének tanulságait és végrehajtják a német militarizmus újraelélesztését, amelyvel nem békülhetnek meg sem a Szovjetunió, sem pedig Európa ama népei, amelyek elszennvedtek a német agresszió zömét és egy hosszú német megszállást az első és a második világháború idején.

Nagybritannia kormányának ez az álláspontja ellentétben áll nemcsak a Németország lefegyverzésére irányuló potsdami egyezményvel, hanem nyilvánvaló ellentétben áll az 1942 május 26-i angol-szovjet szerződéssel is. Ez kitűnik magából a Szovjetunió és Nagybritannia között megkötött szerződésnek a Németország és európai szövetségesei elleni háborúban való szövetségéről és a háború utáni együttműködésre és kölcsönös segélynyújtásra vonatkozó szövegéből is. A szerződés 3. cikkelyének 2. pontja előírja, hogy „a magas szerződő felek, az ellenségeskedés megszüntetése után, minden hatalmukban álló intézkedést megtesznek, hogy lehetetlenné tegyék az agresszió és a béke megsértését Németország, vagy bármelyik vele szövetséges állam részéről. Európában elkövetett agressziójuk útján.”

Többek között, a hitlerista tábornokok által vezetett nyugatnémet hadsereg újraszervezése,

— amelyet most előkészítenek —, éppen a német militarizmus újraelélesztése és ennek részéről újabb elkerülhetetlen agressziós kísérletekre vezet, amelyet nem hagyhatnak figyelmen kívül az európai tartós béke létesítésére törekvő államok.

Nem kell figyelmen kívül hagyni továbbá az angol-szovjet szerződés 7. cikkelyét sem, amely kijelenti: „a magas szerződő felek bármelyike kötelezi magát, hogy nem köt semmiféle olyan szövetséget, vagy nem vesz részt semmiféle olyan koalícióban, amely a magas szerződő felek egyike ellen irányul.”

Az angol-szovjet szerződésben előírt pontos kötelezettségekkel és különösképpen a szerződés említett 7. cikkelyével ellentétben, Nagybritannia, az Egyesült Államokkal együtt szerződői minőségben lépett be az ugynevezett Nyugati Szövetségbe és az Északatlanti Tömbbe, amely a Szovjetunió és a többi békeszerető államok ellen irányul. E két tömb agresszív jellegét a jelen pillanatban még jobban kihangsúlyozza az a tény, hogy a revánsra vágyó Adenauer által vezetett Nyugat-Németországot bevonják mind a Nyugati Szövetségbe, mind pedig az Északatlanti Tömbbe.

Teljesen világos, hogy az angol kormányuk a nyugatnémetországi hadsereg újraelélesztésére irányuló álláspontja összecsúszhatatlanul az angol-szovjet szerződéssel és aláírása annak alapjait és jelentőségét.

A szovjet kormány már felhívta a figyelmet arra, hogy Nagybritannia kormánya már régebben rálépett az angol-szovjet szerződés megsértésének és aláírásszerűségének útjára.

A szovjet kormány jelenleg szükségesnek tartja különösképpen kijelenteni, hogy az előírt helyzetet minden felelősség Nagybritannia kormányára hárul.

Hasonló tartalmu jegyzéket kézbesítettek a moszkvai francia nagykövetségnek is.

A kínai tömegszervezetek tiltakoznak a kínai alattvalók malájföldi üldöztetése ellen

PEKING. — (Agerpres.) Az Uj Kína híregyénkösség jelenté, hogy a Kínai Szakszervezeti Szövetség, a Kínai Demokrata Nők Szövetsége, a Kínai Demokratikus Ifjúsági Szövetség és a Kínai Diákszövetség közös táviratot intézett Atléce angol miniszterelnökéhez, amelyben tiltakoznak a Maláj-földön bekövetkezett kínai alattvalók elleni üldöztetés ellen. A távirat hangsúlyozza, hogy a szegénytelen cselekmények igazolják az angol imperialisták álszent voltát, akik egyrészt annak az óhajuknak adnak kifejezést, hogy

„Truman megölte a fiamat!”

„Nem érdekel, hogy kommunistának neveznek-e majd, vagy sem, de a fiamat Truman ölte meg!” — Ezek a szavak hangzottak el közel két hónapja egy amerikai anya ajkáról, aki fiát elvesztette Koreában. Október 21-én J. A. Malik, a Szovjetunió képviselője az Egyesült Nemzetek Szervezetében, fogadta a chelseai kerület (New York állam) Békevédelmi Nöbözőségének küldöttségét. Miller asszony, a bizottság képviselője ekkor beszámolt arról, hogy amikor körkérdezték az érdeklődőket, hogy a kérdésükre 92 százaléka a koreai konfliktus békés rendezése és az új háború megakadályozása mellett foglalt állást.

Az Egyesült Államokban az egyszerű emberek milliói már akkor is követelték, hogy szüntessék be a Wall-Street agresszív, bűnös kalandját Koreában. Amde Trumannál süket fülekre talált és talál a jövőben is azoknak az amerikaiaknak hangja, akik ötezer mérföldnyire az Egyesült Államoktól, idegen érdekekért hullatják vérüket. De bámulatosan érzékenyebbé válik Truman dobhártyája, amikor a koreai tömeggyilkosságokból üzletet csináló amerikai nagyiparosoknak és bankároknak akárcsak legeszkélyebb követeléseiről is van szó. A háború folyik tovább...

S most már az amerikai anyák sok ezrei kiáltják: „Átkozott legyen Truman, ő ölte meg a fiamat!” Ezt mondják a török anyák is, mert soha többé nem látják viszont fiaikat, akiket washingtoni parancsra Koreába küldtek, ahol MacArthur a biztos pusztulásba hajszolta őket. Így beszélnek az angol anyák is, akik Truman fejére szórt átkokon kívül a harag és gyűlölet kifejezését küldik Truman cinkosainak — Atléce és Bevinnek címére is, akik a Wall-Street iránti „szolidaritásuk” nevében attól sem riadnak vissza, hogy a koreai kalandban elpusztult angol katonák hullái hatalmas hegyekké tornyosulnak. Nem számítva az Északkelet-Koreában bekerített amerikai és angol katonákat, akiknek szintén sok ezer halottjuk és sebesültjük van, csupán november 25-től december 1-ig 15.932-en estek el, illetve sebesültek meg Korea többi részében, köztük 8085 amerikai, angol és török katona meg halt. Ez a koreai harcok eredménye. MacArthur, ez a háborus

* Megjelent a „Tartós békéért, népi demokráciáért!” 50. (110.) számban.

bűnös, mélyen hallgat ezekről a vesztésekről, de az anyák mégis tudomást szereznek fiaik pusztulásáról s nincs az az agyafurtt hirtetés, nincs az a hazugság, amelylyel a Trumanok mentesíthetnék magukat a bűntől.

Az amerikai nép a koreai kalandért nem csupán fiainak vérével fizet. Tetézik még az a szörnyűségesen magas adók, az amerikai adófizetőknek a szó szoros értelmében vett kifosztása, akiknek pénze a „koreai háború” révén a fegyverszállítók — a harrimanok, dullesok és barátai zsebébe vándorol át. Mindjobbann növekszik az amerikai nép haragja. A Trumanok szel: vetnek — vihart aratnak.

Szüükséges-e beszélni arról, hogy milyen érzések hatják át a koreai asszonyokat, akiknek az amerikai hódítók megölték férjeiket, fiaikat, gyermekeiket és az amerikai bombák lerombolták lakóházaikat, akiket megfosztottak otthonuktól és akikre mérhetetlen szenvedést hoztak? Az amerikai agresszorok a koreai és a kínai nép elleni bűnös támadásukkal a koreai falvak és városok elpusztításával, a békés lakossággal szemben elkövetett szörnyű kegyetlenkedéseikkel a szabadságukért küzdő népeknek olyan méltékú haragját hívják ki maguk ellen, amelyet nem csillapíthat le más, mint az arcátlan rablók teljes kiirtása, valamennyi háborús bűnös teljes és igazságos megbüntetésére. Nem menekülhetnek a rablók a népek ítélszéke elé!

Szerte a világon az embermilliók haragja és gyűlölete együtt: zúdul fel a koreai és kínai, az amerikai és angol anyák haragjával, akiknek fiait Truman megölte azért, mert a Trumanok és atlécek nem-hogy megszüntették a Koreában folyó tömeggyilkosságokat, hanem ellenkezőleg, minden erejükkel arra törekednek, hogy a koreai tüzcsóvával lángalobantsák a világháború tüzcsóváit.

A koreai események tanulságai sokkal világosabbak és kézzelfoghatóbbak annál, semhogy a világ népei és elsősorban az amerikai nép, ne követelnék a Trumanok bűnös kalandjának megszüntetését. Az amerikai anya szavait visszhangozzák a jószándéku emberek milliói az egész világon, felháborodva kiáltják az új háborúra uszítók felé: „Nem engedjük, hogy a Trumanok és atlécek elpusztítsák a világot! Követeljük a véres büntény megtorlását!”

Jan Marek

A koreai hadihelyzet

ÉSZAK-KOREA. — (Agerpres.) A Koreai Népi Demokratikus Köztársaság néphadserege főparancsnokságának december 16-án kiadott közleménye jelenti, hogy a néphadsereg egységei valamennyi frontszakaszon megtörték az ellenség ellenállását és folytatják előnyomulásukat. A középső arcvonalszakaszon és a néphadsereg egységei nagy sikereket értek el a szétvert ellenséges csapatok megsemmisítésében és tovább folytatják előnyomulásukat az ellenség következő védelmi vonala felé.

A keleti partvidéken a néphadsereg egységei sikeres harcok után folytatják előnyomulásukat dél felé. A néphadsereg egységeinek

offenzíváját támogatják a partizán-kezelőművelet, amelyek fokozták tevékenységüket a mögöttes részekben. Az utóbbi napokban a partizánkezelőművelet kiterjesztették működési területüket és behatoltak az ellenséges állásokba, amivel nagy sikereket értek el.

ÉSZAK-KOREA. — (Agerpres.) A Koreai Népi Demokratikus Köztársaság néphadserege főparancsnokságának december 17-i közleménye rámutat arra, hogy a néphadsereg egységei valamennyi frontszakaszon folytatják előnyomulásukat, ugyanakkor folytatják harcukat a szétvert ellenséges csapatok megsemmisítésére.

December 14-én Joncson körzetében a néphadsereg egységei bekerítették és megsemmisítették Li-Szin-Man bábhadserge VI. hadosztályának 18. ezredét, valamint két amerikai zászlóalját. Nem végtelen adatok szerint a körülkerített ellenség elleni harcokban a néphadsereg egységei több mint 800 ellenséges katonát és tisztet öltek meg és sebesítettek meg. Elpusztítottak egy tankot, 11 tehergépkocsit és más ellenséges hadianyagot. A Hamhynól északra lévő körzetben a néphadsereg egységei körülkerítették a megvert ellenséges csapatok maradványait és harcot folytattak ezek megsemmisítésére. E harcok során több mint 100 amerikai katona és tiszt esett fogságba. Zsákmányul ejtettek különböző hadianyagot és lőszer.

A bukaresti mezőgazdasági kiállítás az egyre erősebben fejlődő szocialista mezőgazdaságunk felsőbbrendűségét bizonyítja

III

Az ember ősidőktől fogva igyekezett munkáját könnyebbé, termelékenyebbé tenni. A mezőgazdaságban felhasznált eszközök, gépek is egyre tökéletesedtek. Az egyszerű faekéltől ma már eljutottunk a traktorekhez, az egyetemes kultivátorokhoz és modern kombájnokokhoz. A gépekkel együtt fejlődik az embernek a munkához való viszonya is: a gép helyettesíti — megkönnyíti és bőségesebbé teszi életét!

Mezőgazdaságunk fejlesztését annak szociális átalakítása és gépesítése biztosítja. Csak a szántóföldi növénytermesztés, az állattenyésztés és a szállítás gépesítésével lehet jó, gyors és tökéletes munkát végezni — nagy és biztos terméseredményeket elérni. Eppen ezért a Román Munkáspárt és a kormány legfontosabb feladatának tekintette mindig a dolgozó parasztság megsegítését ezen a téren. Gép- és traktorállomások létesítést. Egyre nagyobb lendülettel szélesedik a különféle mezőgazdasági gépek gyártása is Népköztársaságunkban, olyan gépeké, amelyeket eddig külföldről kellett behozni. A bukaresti mezőgazdasági kiállításon a legfejlettebb hazai gyártmányú mezőgazdasági gépeink nagyrészt is láthatjuk.

A MAGÁGYKÉSZÍTŐ GÉPCSOPORTBÓL

a többlestü traktorek wiljamszi előhántolókkal van felszerelve. Állami és kollektív gazdaságaink szovjet példára már alkalmazzák ezt a szántási módot. Nagy jelentősége abban áll, hogy őszi szántáskor a termőtalaj felső, 8—10 centiméteres szerkezet nélküli részét a barázda aljára előre leforgatja és így a következő 12—15 centiméter vastag szerkezetes talajrést kerül a felszínre. Ezzel az eljárással megfelelő magágyat készíthetünk és kedvezően befolyásoljuk a talaj levegő- és vízgazdálkodását.

A MODERN MEZŐGAZDÁLKODÁSBAN

nagy tért hódított az univerzális (egyetemes) kultivátor. Óriási előnye, hogy talajelőkészítőgép (lazító és porhanyító) és növényápoló gép is egyszer-

re. Ezért univerzális vagy egyetemes. A kiállított CUT-21 univerzális kultivátorral naponta 20 hektárt lehet megművelni.

A gyors és tökéletes vetést szemlélteti a Bukarest-tartományi chirnogi állami gazdaság által kiállított hármass, összekapcsolt IAR-511 típusú vetőgép. Az állami gazdaság eredményesen alkalmazta a gyors vetésnek ezt a szovjet módszerét: egy traktoros három vetőgéppel egy nap alatt 25 hektár területet vetett be.

A földműves legnehezebb munkája a kaszálás, az aratás. Marokrakó és kéveköző aratógépeink azonban már nagyrészt felmentik ettől a fárasztó munkától. A kiállított, öttestű, traktorvontatású aratógép rengeteg munkaerőt helyettesít — egy nap alatt 50 hektár gabonát arattak le vele.

A bukaresti mezőgazdasági kiállítás látogatói nagy érdeklődéssel veszik körül a hazai gyártmányú „Vasile Roaita”-gyárban készült kombinált arató-éséplőgépet, traktorvontatású kombájnt. Az aratás és eséplés munkamozzanatát egyszerre végzi. Tizenkét hektár a napi teljesítménye, 20 ló és több mint 150 ember munkáját helyettesíti.

Népköztársaságunkban eddig mintegy 7000 IAR-tractorkészült el. Nagy segítséget jelent ezen a téren a szovjet segítség és szovjet tapasztalatok. Szovjet tapasztalatok alapján a sztálinvárosi „Sovromtractor”-gyár havonta már több mint 100 traktort készít. Az 1950. évi állami tervünk III. évnegyedében a gép- és traktorállomásokon dolgozó traktorok száma pedig elérte a 424 darabot. A traktor munkaerőjének a felhasználása a mezőgazdaságban felbecsülhetetlen értékű. Dolgozó földműveseink már meggyőződtek arról, hogy a traktorral végzett lelkiismeretes munka gyorsabb, jobb minőségű és több termést eredményez. Eppen ezért érnek el állami és kollektív gazdaságaink magasabb termésátlagot az egyéni gazdaságokénál. A gépi erők alapos, holtidő nélküli kihasználásához nagy terület szükséges: szocialista nagyüzemi gazdálkodás!

A mezőgazdaság gépesítése korszakában tehát az egyre erősebben fejlődő szocialista gazdaságoké a jövő, mert felsőbbrendűbb a kis, egyéni gazdaságoknál.

Csalányi Antal

a kolozsvári Mezőgazdaságtudományi Intézet hallgatója.

Az első öt éves terv előkészítésére mozgósítják a szakszervezetek az üzemek és intézmények dolgozóit

A Szakszervezeti Világszövetség felhívása visszhangra talált a CFR munkásainak körében. Valamennyien érezték azt, hogy a felhívás még fokozottabb munkára hív a béke érdekében. Az állami terv befejezése és az első öt éves terv megkezdésének küszöbén állanak. Munkájuk egy pontban összpontosul, felkészülni kellőképpen az első öt éves tervre. Ennek érdekében a CFR szakszervezet vállalta, hogy ez év végéig minden rossz gépet üzemképesé tesz. Megjavítják és pótolják a szerszámokat, hogy a terv ne találja őket készületlenül. Az öt éves terv első évében új szakkadereket képeznek, hogy a munkát mennyiségileg és minőségileg arányosan növeljék.

Vasile Nicolae, a CFR-műhely élmunkása személyesen tíz szakképzetlen munkás tanítását vállalta.

Balan Dumitru vállalta, hogy újításokat fog bevezetni és nagymértékben hozzájárul a munka fokozásához.

A vasuti főműhelyek szakszervezete, karöltve az adminisztratív személyzetével vállalta, hogy idejében beszerzi a szükséges nyersanyagot a műhelyek részére, hogy ennek hiánya ne akadályozza a termelést.

Miron Gheorghe elvtárs az első öt éves terv tiszteletére vállalta, hogy 1951-ben tizenegy hónap alatt befejezi az évi tervelőirányzatot. Bobos elvtárs ígéretet tett, hogy egész évben élen jár a munkában. Craiciu Ioan, az I. számú brigád felelőse, brigádjára nevében vállalta, hogy az első évben 20 százalékos normadöntést érnek el. A III. IMSz-brigád vezetője vállalta, hogy 40 százalékkal teljesíti túl a normát.

A „FLACARA” ÉS A „VARGA KATALIN” ÜZEMEK SZAKSZERVEZETEI VÁLLALTÁK,

hogy idejében megjavítják és üzemképesé teszik az eddig használatlan állapotban heverő gépeket. Mindkét üzemben a szakszervezet mozgósítására újításokat vezetnek be.

AZ IRÓK ÉS MŰVÉSZEK SZAKSZERVEZETE

vállalja, hogy csoportokat szervez, amelyek népszerűsítik és megismeretik a falvak dolgozóival a villamosítási tervet.

A sztálini nemzetiségi politika, a nemzetiségi kérdés megoldásának egyetlen helyes útja

ne legyen többé probléma, megszűnjön akadály lenni a fejlődés útján és hogy a nemzetek, kicsik és nagyok egyaránt, kifejthessék minden képességüket.

Már a szovjethatalom létrejövele előtt, Lenin és Sztálin éles és megalkuvás nélküli harcot folytattak a nacionalizmus összes megnyilvánulásai — a nagy orosz szovinizmus, az elnyomott kis népek elzárkózási tendenciái, a Bundszellem ellen és semilyen irányba, semmiféle engedélyt nem téve, következetesen hangzottak, hogy minden népek joga van az önrendelkezéshez és ezt minden népek úgy kell gyakorolnia, hogy az ne hátrálkassa, hanem előmozdítsa a társadalmi felszabadulásért folyó harcot és a népeket ne távolítsa el egymástól, hanem még közelebb hozza és még őszintébb együttműködésre serkentse. Ezeket az elveket sikerült is teljes mértékben bevinni a Kommunista (b) Párt életébe és a sztálini nemzetiségi politika mindenkor egyik legszilárdabb alapja volt a Kommunista (b) Párt hatalmas erejének.

A sztálini nemzetiségi politika elvei behatoltak a Szovjetunió állami és társadalmi életébe. A sztálini nemzetiségi politika, a nemzetiségi kérdésnek lenini-sztálini megoldása ma egyike a szovjet társadalom legjelentősebb fejlődéstörvényeinek.

A szovjet hatalom már első nap-

jaiban — 1917 november 15-én — bejelentette, hogy történelmi fordulatot teremt a népek egymáshoz való viszonyában is. Az ezen a napon megjelent kiáltvány Oroszország népeinek jogairól, valamint a Lenin és Sztálin által megszövegezett „A dolgozó, kiszármányolt nép jogainak deklarációja”, amelyet a Tanácsok III. Kongresszusa 1918 januárjában fogadott el, — először minden kiváltságot, amely korábban az uralkodó nemzetet illette meg, véget vetett a nemzetiségi elnyomásnak és minden népeknek megadta a jogot arra, hogy szabadon döntsön sorsa felett. Ennek az elvnek a jegyében jöttek létre sorra a Szovjetunió különböző tagállamai, autonóm köztársaságai, nemzeti tartományai és területei.

A Szovjetunió nemzetiségi politikájának alapelveit klasszikusan fejezi ki a Szovjetunió megalapításáról szóló 1922 évi nyilatkozat.

„Ott, a kapitalizmus táborában — írja a nyilatkozat —, nemzetiségi gyűlölet és egyenlőtlenség, gyarmati rablás és szovinizmus, nemzetiségi elnyomás és pogromok, imperialista állatiasság és háborúk uralkodnak.

Itt pedig, a szocializmus táborában, kölcsönös bizalom és béke, nemzeti szabadság és egyenlőség, a népek békés együttélése és testvéri együttműködése.”

A nyilatkozat leszögezi, hogy

Kolozs-tartományban hefejezéshez közeledik az őszi mélyszántás

KOLOZSVAR. — Kolozs-tartomány dolgozó földművesei december 21-re, Sztálin elvtárs születésnapjának tiszteletére fokozott lendülettel végzik az őszi mélyszántást. Ebben a munkában az állami gazdaságok dolgozói haladnak az élen.

Kolozs-tartomány területén, Enyed-rajon dolgozó földművesei 99,3 százalékkal végezték el az őszi mélyszántást. Topánfalva-rajon 93,5 százalékkal, Kolozsvár-rajon 91,7 százalékkal, Dés-rajon 91,3 százalékkal. Szamosújváron 89,2 százalékkal, Bánffyújvárad-rajon 99,4 százalékkal, Zsibó-rajon 74,2

százalékkal, Torda-rajon dolgozó földművesei 103,8 százalékkal végezték el az őszi mélyszántást.

A tartomány egész területén 92,2 százalékkal, az állami gazdaságok 106,1 százalékkal, a kollektív gazdaságok pedig 74,7 százalékkal végezték el az őszi mélyszántást.

A búkköny, lucerna és lóhere cséplését Kolozs-tartományban 66,3 százalékkal, az állami gazdaságok 71,9 százalékkal, a kollektív gazdaságok dolgozói 95 százalékkal végezték el.

Készülnek a télre a kollektív gazdaságok dolgozói

Fiatalkollektív gazdaságaink nemcsak a szántóföldi munkában igyekeznek elsajátítani egyszerű példaképeket, a szovjet kolhozok tapasztalatait, hanem a téli munkában is. Kollektív gazdaságaink jórésze, miután sikeresen befejezte az őszi mezőgazdasági munkálato-

kat, alaposan felkészült a télre.

A Kolozs-tartományi gyekeli kollektív gazdaság tagjai — például — a téli hónapokban különösen a helyi erőforrások kihasználására fordítanak fokozottabb figyelmet. A község környékén lévő, a kollektív gazdaság tulajdonát képező ha-

lastavakat megtisztítják. A learatott gyékényt azonban nem dobják el, hanem feldolgozzák. A Dés-rajoni cichegyi „Dösa György” kollektív gazdaság tagjai sem töltik tétlenül a téli hónapokat. A kollektív gazdaságban kosárfonó műhelyt állítottak fel.

A Torda-rajoni Kövend „Petőfi Sándor” elnevezésű kollektív gazdaságnak tagjai ugyan csak kerestek megfelelő elfoglaltságot a téli hónapokra. A kövend-i szövetkezet nagyszállítást — a szövetkezet nagyméretű áruforgalmát bonyolítja — biztosítják a téli hónapokban a kollektív gazdaság forrásaival.

Mind a cichegyi, mind pedig a kövend-i kollektív gazdaságot meglátogatta a szovjet küldöttség. A szovjet kolhozparasztok, a világ leghaladóbb, legfejlettebb mezőgazdaságának elharcosai, sok értékes tapasztalatot adtak át a kollektív-tagoknak. Megmutatták — többek között — azt is, milyen fontos a téli előkészület és milyen vonatkozásban kell alaposan kihasználni a téli hónapokat. Az előzetesen megszervezett munkák mellett különösen nagy gondot kell fordítani a politikai, kulturális és szakmai nevelésre. A kollektív-tagoknak sokat kell tanulniuk, mert csak politikailag és szakmailag képzett, magasszínvonalú kulturálisan rendelkező dolgozók tudnak hasznos, a szocializmus gyors építését szolgáló feladatokat végrehajtani.

(es. j.)

A nemzetiségi kérdés megoldása és Sztálin neve már ezeztől közel negyven évvel összefonódott, amikor a menesevkek és különféle más opportunisták ellen folytatott harcban Sztálin elvtárs tisztázta és megmutatta az egyedül helyes, marxista utat a nemzetiségi kérdésben is. Sztálin elvtárs zseniális műve, a „Marxizmus és nemzeti kérdés” kiinduló pont volt arra, hogy a világ valamennyi szocialista pártja újra felvesse a nemzetiségi kérdés megoldásának problémáját és felülvizsgálja programját ebben a kérdésben. Lenin több művében és megörökített beszéleteiben egy emlékszik meg Sztálin elvtársnak a nemzeti kérdéssel kapcsolatos tudományos munkásságáról, mint amely tisztáította a helyzetet teremtett ebben a kérdésben és amelynek ismerete kötelező minden bolsevistára.

Amint a „Marxizmus és nemzeti kérdés”, a „Nemzeti kérdés és leninizmus” című műveiben számos kongresszusi jelentésében, a Párttörténetben stb. Sztálin elvtárs kifejti, a nemzeti kérdés egyetlen megoldása: a dolgozó emberek nemzetközi szövetsége abban a formában, hogy az teljes mértékben biztosítsa a nemzetek egyenlőségét, szabad fejlődését, nyelvének kulturájának felvirágzását. Sztálin elvtárs vaslogikával és gazdag történelmi tapasztalattal bebizonyítja, hogy csak a proletárnemzetköziség és a nemzetek teljes egyenlősége — a költő elválaszthatatlan egymástól — biztosíthatja azt, hogy nemzetiségek együttélése

amellett, hogy a nemzetiségi kérdés egyetlen helyes felfogása a leninista-sztálinista felfogás és a kérdésnek egyetlen megoldása van, az, amit a Szovjetunió története és példája mutat. A kapitalista államok nemhogy nem oldották meg a nemzetiségi kérdést, de azt még jobban kiélezték. Amerika a vad négerüldözés és faji gőg, nemzeti diszkrimináció hazája lett. A gyarmattartó és gyarmati népek ellentéte végletekig kiéleződött. Jugoszlávia pedig példa arra, hogy hova juthat egy nép, ha hallgat azokra, akik elfordulnak a szovjet példától és elvetik a nemzeti kérdés leninista-sztálini elveit. Tito Jugoszláviájában ma fasizta, vad nagyszorb szovinizmus dul és a nemzetiségek újból a régi kisebbségi elnyomásba süllyedtek vissza.

A népi demokráciák a lenini-sztálini nemzetiségi politikai vonalán haladva rövid néhány év alatt hatalmas eredményeket értek el. A nagybirtokok és a nagypari vállalatok kisajátításával, a kényszer és terrorral, a leplezettséggel halálra sebet kapott az itteni nacionalizmus is. Az együttélő népek teljes egyenlőségét élveznek. Alkotmányuk és más törvényeik beállították a nemzeti egyenjóságot és annak büntetővédelmi elvét, amely egész állami életünk alapvető elve lett. Ma román, magyar, német és más népek dolgozó testvérei egyenlőségben védik a békét, társadalmi állami tervük megvalósítását, a dolgozó nép életszínterének emelését, a szocializmus építését.

Domotér János

CARMEN

— BIZET NÉGYFELVONÁSOS OPERAJANAK BEMUTATÓ ELŐADÁSA A KOLOZSVÁRI ÁLLAMI MAGYAR OPERÁBAN —

December 11-én múlt két éve, hogy a kolozsvári Állami Magyar Opera — a nagyszerű sztálini nemzeti egyenjogúsági elv gyakorlati alkalmazásaként — megnyitotta kapuit. E két év alatt 12 bemutató előadással az Opera, hála a Párt és a kormány támogatásának, az elismerésméltó művészi vezetésnek, a tagok és a műszaki személyzet odaadó munkájának eredményeként, megteremtette operatörténetét. E megfeszített munkának köszönhető, hogy a múltban egymást gyorsan követő és ennek ellenére színvonalas bemutatók után — fiatal magyar dalszínházunk áttérhetett az eddigieknél is elmélyültebb, színvonalasabb művészi termelésre, a bemutatókat megelőző művészi és ideológiai szempontok fokozottabb szemelődését tartására.

Ennek a nagy, minőségi fejlődésnek volt bizonyítéka a minapi Carmen-bemutató, mely mind zenei, mind rendezési szempontból kimagasló teljesítménye az Opera művészi vezetésének, a szóló-énekeseknek, a kórusnak, a balettnek. Ha voltak is hibái az előadásnak, ezek részletképp voltak, amelyeknek kiküszöbölésére a további előadások folyamán megvan a lehetőség.

szovjet operaszínpadok állandó műsordarabja is és világszerte a dolgozó nép egyik legkedveltebb operája.

Az opera kolozsvári rendezőjének: Constantin Georgescu-nak komoly érdemű kell tudnunk, hogy igyekezett megszabadulni a polgári operaszínpadoktól örökölt sablonoktól és élővé, jellegzetesé, az üres statisztériával, szemben valóságossá tenni a népi tömegjelöket. Ezt a törekvést azért nem koronázta teljes siker, mert az egyes szereplők, főleg főszereplők, játékkára fölös kimértiséget kényszerített rá s így a realista emberábrázolás szabad kifejlődését akadályozta. Így például a virágária jelenetében Don José és Carmen egészen irracionálisan kényszerítette az egy helyben topogásra, a kifejező gesztusok elméltetésére. Egyes figurái, például az I. felvonás urai emberei nem voltak — sem magatartásban, sem öltözkémben — eléggé tipikusak. E hibák ellenére is azonban kétségkívül értékes munkát végzett. A címszerep (Carmen) Willekó Kátó játszotta, alakította. Elragadó, hus-vérből való, a realista színjátszás erejével élővé tett Carmen volt. Ebben a szerepében a tehetséges énekesnő tehetsége legjobb elemeit hozta felszínre. Nem a polgári operaszínpadok hazug démonját játszotta, hanem a feudális-polgári társadalmi hazugságokkal szemben álló, szenvedélyes, őszinte, saját szenvedélyének tragikumát is feltáró spanyol cigány munkásleányt.

Kallós Józsefnek, Don José, a káplár szerepében olyan nehéz színészi és énekes feladatokat kellett megoldania, melyek rutinos énekesek tehetségét is próbára teszik.

Ilyen nehéz színészi és énekesi feladatra Kallós József ezúttal először vállalkozott. A feladat nehézségével nem tudott teljes egészében megbirkózni, alakítása mégis értékes és nagy fejlődésre válló volt.

Vida Viktor (Escamillo) kissé még bizonytalanul mozgott a színpadon, de hangja, kulturált ének-tudása, énekének meleg átértettsége és az érzelmet kifejező színessége megérdemelt hatást váltott ki. Puni Julia, aki nemrégiben még a kórus tagja volt, Micaela szerepében bebizonyította, hogy hívott, tehetséges énekesnő. Ugyanezt mondhatjuk el az operához most szerződött Breazu Mircea-ról (Morales), a szépen fejlődő Horváth Lászlóról (Dancario) és Gáspár Istvánról (Remendado). Kiténtek szép hangjukkal és muzikalitásukkal: Landesz Aurora (Frasquita) és László Éva (Mercedes).

A zenekart Rónai Antal vezényelte sikerrel. Nagy István mint kórusvezető, kitűnő munkát végzett. Az énekkar zeneileg kifogástalan és a színpadi cselekményt szervesen kiegészítő művészi teljesítménye egyik fénypontja volt az előadásnak. Emelte az előadás színvonalát a balett is (Iacobescu balettmester). A szólótáncosok: Borbély Lili, Imre Mária, Jagamas Rózi, Jorga Sándor, Pintér Ilona, Tóth K. Ilona, Váradi Magda, Wiesner József megérdemelt sikert arattak. Damian Tassy korhű, kifejező, a társadalmi és osztálykülönbséget hiven tükröző díszletei, Török Földes Edit realista ruhatervezései szintén emelték az operabemutató — az Állami Magyar Opera fejlődésében új állomást jelentő — közönségsikerének meleg hangulatát.

Salamon László

A villamosítási terv életbeléptetése során:

ESTI TANFOLYAMOK ÉS KÖTELEZŐ LÁTOGATÁS NÉLKÜLI TANFOLYAMOK NYILNAK A KOLOZSVÁRI MŰSZAKI SZERELÉSI KÖZÉPISKOLÁBAN.

A Párt és a kormány módot nyújtott arra, hogy az ország nagyvonalú villamosítási tervének megvalósítása során a kolozsvári Műszaki Szerelési Középfiskola a rendszer előadásai mellett, esti tanfolyamokra és kötelező látogatás nélküli tanfolyamokra beiratkozhatokat eszközöljön. Beiratkozhatnak mindazon tanulók, akik magánúton akarnak iskolánkban végezni, az alábbiak szerint:

- a) Szerelési szakmunkások (elektromos, víz-, csatornázási-, központi fűtő-, gáz-, telefon- és rádió szakmunkások), akiknek legkevesebb 2 évük van a munka mezéjén;
- b) Szakmunkások, így műszaki

ralázók, normatörök, stb., akik nem rendelkeznek ugyan a munkamezőn eltöltött 2 évvel, de van 7 elemi osztályról szóló, vagy ennek megfelelő bizonyítványuk.

A kötelező látogatás nélküli tanfolyamokra bármelyik évfolyamra be lehet iratkozni, (így pl. IV. évre) olyan módon, hogy az előző évek elmaradt vizsgáit az első vizsgaidőszakban teszi le a hallgató, viszont az esti tanfolyamok hallgatói az év első felében tesznek vizsgát. A fenti tanfolyamok beiratkozott hallgatói munkahelyükön maradnak és ők képezik az ország villamosítási terv megvalósításának tartalék kádereit.

SPORT

MOSZKVA. — A Kínai Testnevelő Főtanács meghívására a Szovjetunió férfi válogatott kosárlabdacsapata Pekingbe utazott. A szov-

PEKINGBE UTAZOTT A SZOVJETUNIO FÉRFI KOSÁRLABDA VÁLOGATOTTJA

jet sportolók több mérkőzést játszottak a Kínai Népköztársaság kosárlabdázóival. A két ország kosárlabdázói a nyáron találkoztak

egymással Prágában a DIVSZ II. Világkongresszusán. A Szovjetunió csapata ezen az első találkozáson 74:30 arányban győzött.

SZTÁLIN ELVTÁRS SZÜLETÉSNAPJÁNAK TISZTELETÉRE

a kolozsvári Grafikai Szakszervezet sportkollektívája nagyszabású salkd- versenyt rendezett az üzem dolgozói között. A versenyt, melyet kiesési rendszerrel bonyolítottak le, Stanciu Ilie nyerte meg. 2. Bíró Ferenc, 3. Nagy Sándor és Bartha József.

Ugyancsak Sztálin elvtárs születésnapjának tiszteletére csütörtök délután 5 órakor kezdődnek meg a Villamosművek tekepályáján a legjobb kolozsvári teke-csapatok küzdelmei.

A KOLOZSVÁRI KORCSOLYÁZÓK

közül Pusztai Kátó, Weinrich Marika és Cecília, Azolla Lajos, Balázs István (Herbák János), Pálfi Sándor (Vasas), Boldis László, Sarcu Titus (Haladás), Musca Irina (Lokomotiva), Kovács Vilmos, Császár Ferenc és Takács István (KESZ) ma délelőtt utaznak Pusztai Béla és Beke Lajos edzők vezetésével a esikszereplő edzőtáborba, készílvén a pojanál féli főkollai világbajnokságra.

A VASAS ÉS A „HERBÁK JÁNOS” MŰVEK VERSENYZŐI

szép sikerrel szerepeltek az országos női és férfi tornászajnokságokon. A női csapatversenyt — mint megírtuk —, a Vasas együttese nyerte. Második helyre az aradi Vörös Lobogó, harmadik helyre pedig a „Herbák János” művek csapata került, amely csak öt versenyzövel tudott kiállni. Az egyéni verseny győztese Korabea Berta (Bukarest). 2. Geczó Olga (Herbák), 3. Batiz Mária Vasas. A férfi csapatverseny győztese a resicai Metalul. 2. Dinamo Bukarest. 3. Vasas (Kolozsvár). Az egyéni versenyben: 1. Bolez (Arad), 2. Kerekes (Resica), 3. Neubauer (Resica). A női II. osztályú csapata bajnokságot a bukaresti egyetem nyerte a „Herbák János” művek fiatal csapata előtt.

Színház — Mozi — Opera

ÁLLAMI MAGYAR OPERA:
Csütörtökön, december 21-én este 8 órakor ünnepi díszelőadás: Carmen.

ÁLLAMI MAGYAR SZÍNHÁZ:
Szerdán, december 20-án este 8 órakor: A nők iskolája. (Tizenötöször).

„CAPITOL” MOZGO: A postamester. Előadások kezdete: 3, 5, 7 és 9 órakor. Vasárnap délelőtt: 11 órakor matiné.

„URANIA” MOZGO: A postamester. Előadások kezdete: 4, 6, 8 és 10 órakor. Vasárnap délelőtt: 11 órakor matiné.

„VÖRÖS CSILLAG” MOZGO: A hazafi. II. rész. Előadások kezdete: 4, 6 és 8 órakor. Vasárnap délelőtt fél 12 órakor matiné.

„UJ IDŐK” MOZGO: Híradó — Johansziget — A földrengés — Matel Kozokov — Korcsolyázók — Az örömdal, Szines.

„MAXIM GORKIJ” MOZGO: Sztálingrádi csata. Előadások kezdete: 3, 5, 7 és 9 órakor.

M O Z I
„NÉPMOZGO” (POPULAR): A hazafi. II. rész. Előadások kezdete: 3, 5, 7 és 9 órakor. Vasárnap délelőtt 11 órakor matiné.

„MUNKÁS” MOZGO: Kubáni kozákok. Előadások kezdete: 3, 5, 7 és 9 órakor. Vasárnap délelőtt 11 órakor matiné. Következő műsor: „Nejsztovij romboló küldetése.”

Értesítjük a dolgozókat, hogy az 1. számú üzletünk Molotov-utca 21 szám alatt, 6. számú üzletünk Dózsa György-utca 24 szám alatt, 9. számú üzletünk Dózsa György-utca 31 szám alatt, 10. számú üzletünk Szabadság-tér 15 szám alatt Mai kezdettel, 1950. december 24-ig este 8 óráig tart nyitva!

„FIERUL” ÁLLAMI KERESKEDELMI VÁLLALAT, KOLOZSVÁR

FIGYELEM!
A „CONSIGNATIA” azonnali készpénzfizetés ellenében a következő tárgyakat vásárolja:
méterszámra szövettet és selymet, férfiruhát, nadrágot, bőrkabátot, ballonokat, női és férfi kabátokat és kosztümöket cipőket, ágyneműt, függönyt, damaszt asztalnémet, butorszövetet, ékszerket.
A fenti tárgyakat csak kis jó állapotban!
Az eladók semmiféle illetéket nem fizetnek!

Centrifugál vízpumpát motorral vagy anélkül, 2 darab Deutz 4-6 HP motort, marhaszekereket **KERESÜNK MEGVÉTELRE**
Ajánlatokat „COMCAR”, Kolozsvár, Március 6-utca 1 címre kérünk

A Centrocom-Textil Bukarest, értesíti az intézményeket, vállalatokat, gyárakat, otthonokat és bölcsődéket, hogy a rendelkezésükre bocsátott összeg erejéig (plafon valoric) — a bukaresti, sztálinvárosi, bacauti, botocani kolozsvári, krajovai, galaci, jasi, petrozsényi, temesvári, marosvásárhelyi és nagyváradi Comtextilek engros raktáraiból beszerezhetik egészségügyi cikket, drogéria-áru és játékszükegleteiket.

Közlemények
VÁRHATÓ IDŐJÁRÁS. Mérsékelt, időnként élénkebb szél, túlnyomóan felhős égbolt, sokfelé eső, havasos, a hegyeken havazás. A hőmérséklet nyugatról kissé száll, de a fagyponot még csak a szélső nyugati tartományokban éri el.
* **HALÁLOZÁS.** Fajdalommal tudatjuk, hogy Huszár Gyuláné szüleit Pávay Klára 21 éves korában váratlanul elhunyt. Temetése december 21-én, csütörtökön délután 3 órakor lesz a temetői nagy kápolnából. A gyászoló család.

APRÓHIRDETÉS
140 KILÓ SERTÉS eladó, fele részben is. Budai Nagy Antal-utca 48. — **SÜRGŐSEN ELADÓ** festett, kombinált szoba, konyha, rádió, csillárok, perzsaszőnyegek, edények, Baritiu-utca 8. — **FINOM KIVITELŰ** modern, kombinált szobabutor eladó, Szentpéteri-utca 1. — **JÓKARBAN LÉVŐ** kombinált szoba eladó. Apáczai Cseri János-utca 26. II. emeleti ajtó 14. — **HÁROMSOROS**, kromatikus harmonika eladó. I. C. Frimu (volt Apor)-utca 19. — **MEGVÉTELRE** keresek kombinált szobaberendezést és konyhabutor. Telefon: 17-20. — **ELCSERELNEM** egy szobás lakásomat két szobával, vagy egyszobos konyhával. Telefon: 17-20. — **KOMBINÁLT** szobabutorok, szőnyegek, dísztárgyak, ezüstvevőszközök és tálcák, csillárok, képek és egyébek eladók. Racovita (Erzsébet)-ut 33. — **HEGEDŰ** háromnegyedes eladó jókarban. Dangel, Pietroasa (Kövecpad)-utca 15. — **JÓKARBAN** lévő női bundát megvételre keresek. Cim a kiadóban. **FŐZNI TUDÓ** cím a varráshoz értő magános nőt keresek fizetéssel, családagnak számítva. Petőfi-utca 17. Sárka kalapszalom. — **ELADÓ** egy finomkivitelű, diófurniros kombinált butor. Galamb-utca 41. — **SZOBÁ-KONYHÁS** örökklákás, családi ház eladók. Eréklődni délután. Temesi, Caragiale-utca 3. — **JÓKIVITELŰ** diófa kombinált szekrény, modern hálószoba sürgősen eladó. Dezsó-utca 2, asztalnál. — **ELADÓ** kombinált szobabutor és pick-upot rádió. Cim a kiadóban. — **KOMBINÁLT** szobabutor eladó. Crisan-utca 32. ajtó 4. — **PERZSASZŐNYEG** 3x4 méteres, gyönyörű eladó. Eminescu-utca 3. délután 2-4-ig. — **PRÉMIUM** bélelt fél bőrkosztyumot elvesztettem szobámon délután a Capitol mo-

„MAXIM GORKIJ” MOZGO bemutatja a **SZTALINGRÁDI CSATA** című filmet
Magyar feliratokkal.
A Mosfilm stúdió alkotása. A Marienska-Lazne-i filmverseny győztes filmje.
Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor.

„CAPITOL” ÉS „URANIA” MOZGOK bemutatják: **A POSTAMESTER** című filmet, Puskin novellája nyomán. — Főszerepben: I. M. Moszkvin. — Előadások kezdete: Capitol: 3, 5, 7, 9 órakor. Urania: 4, 6, 8, 10 órakor. Vasárnap délelőtt 11 órakor matiné.

Palocsay Karola VIRÁGÜZLETE
Dózsa György-utca 1 szám alól Piata Mihai Viteazul (Szeche-nyei)-tér 41 szám alá költözött.

Világosság
Fetelős szerkesztő: LAZAR JÓZSEF
Szerkesztőség: Horea-ut 6., II. emelet. Telefon: 15-35. — Kladohivatal: Molotov-utca 16. Telefon: 19-11. — Laptulajdonos: „Petőfi” Lap. és Könyvkiadó RT.